

03.11.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**3 Kasım 2021
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

3 Kasım 2021 Çarşamba

ÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— Türk-Alman Üniversitesi Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Türk-Alman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

KURUL KARARLARI

— Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 28/10/2021 Tarihli ve 10523 ve 10524 Sayılı Kararları

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 15/9/2021 Tarihli ve 2018/35266 Başvuru Numaralı Kararı

Yetiştiricilerden yem fiyatlarındaki artışa müdahale çağrısı

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, artan yem fiyatlarının üretimi olumsuz etkilediğini, bu nedenle acilen fiyatlara müdahale edilmesi gerektiğini söyledi.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, son aylarda özellikle kesif yeme sürekli zam yapıldığına dikkat çekerek, fiyatlardaki artışa müdahale edilmesi çağrısında bulundu.

Zamların hayvancılık sektörünü zorladığını belirten Çelik, "Küçükbaş hayvancılıkla uğraşan yetiştiricilerimizin ürettiği ürünlerde fazla bir artış olmamakla birlikte yem fiyatlarının sürekli artması sektörümüzü dar boğaza sürüklemektedir. Bu nedenle acilen gerekli müdahalelerde bulunulmalıdır." ifadelerini kullandı.

Çelik, kesif yem üreten fabrikaların, "yem ham maddelerinin dışarıdan geldiğini ve dövizdeki artışlara paralel olarak zam yaptıklarını" öne sürdüklerini ama yemde tamamen dışa bağımlı olunmadığını belirtti.

Sadece kesif yemin içinde bulunan vitamin ve mineral gibi katkı maddelerinin ithal edildiğine dikkati çeken Çelik, fabrikaların, döviz kurlarını da bahane ederek sürekli zam yaptıklarını savundu.

"Yetiştiricinin mağduriyeti giderilmeli"

Çelik, yem fiyatlarının sıkı bir şekilde denetlenmesi çağrısında bulunarak şunları kaydetti: "Yem fabrikalarının ürettiği yemlerin maliyetleri sıkı bir şekilde denetlenip gerçek fiyatlandırma yapılarak hem haksız kazançların önüne geçilmeli hem de yetiştiricilerimizin bu konudaki mağduriyeti giderilmelidir. Aksi takdirde yem fiyatlarındaki artışlar nedeniyle üretimin olumsuz etkilenmesi devam edecektir. Küçükbaş hayvancılığımızın tarihinde ilk kez destekleme kapsamına alınarak çeşitli kalemlerle destekleniyor olmasından sektörümüz adına memnuniyet duyuyoruz. Sayın Cumhurbaşkanı'mız ve Bakanı'mızın sektörümüze olan destekleri sayesinde hedeflerimiz doğrultusunda yolumuza devam ediyoruz. Kendilerine tüm yetiştiricilerimiz adına teşekkürlerimizi sunmakla birlikte yem desteği hususunda da desteklerinin devam edeceğine yürekten inanıyoruz. Dolayısıyla küçükbaş hayvanlarımızın özellikle kış aylarında ağıllarında tutulması nedeniyle bu aylara mahsus olarak yem desteğinin artırılarak kayıtlı tüm hayvanlara verilmesini talep ediyoruz. Zaten çok zor şartlarda yapılan küçükbaş hayvancılığa verilecek olan kesif yem desteğinin yetiştiricilerimize bir nebze de olsa nefes olacağına inanıyoruz."

Sertifikalı tohum ve fidanlara 418 milyon lira destek verilecek

Tarımsal destekleme bütçesi 2022 yılı için 2021 yılına göre yüzde 12,5 artırılarak 22,97 milyar liradan 25,83 milyar liraya yükseltilirken, gelecek yıl sertifikalı tohum ve fidan kullanımı için 418 milyon lira destek ödemesi yapılacaktır.

2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'na göre tarımsal destekleme bütçesi 2022 yılı için 2021 yılına göre yüzde 12,5 artırılarak 22,97 milyar liradan 25,83 milyar liraya yükseltildi. Bu destekler arasında sertifikalı tohum ve fidan kullanımı desteği yüzde 1,6'lık paya sahip oldu. Bu kapsamda gelecek yıl sertifikalı tohum ve fidan kullanımı için 418 milyon lira destek ödemesi yapılacaktır.

Öte yandan, bitkisel üretim sektöründe yerel çeşitlerin ve bitki gen kaynaklarının korunması, biyoteknoloji, ıslah, çeşit geliştirme, etkin piyasa denetimi, sertifikalı tohumluk üretimi ve kullanımı ile yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar devam ediyor.

“Artan desteklerle sertifikalı tohum kullanımı yaygınlaşacak”

Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) Başkanı Yıldırım Genç, sertifikalı tohum üretimi ve kullanımına yönelik desteklerin artarak devam etmesinin sektöre ve üreticilere olumlu yansımaları olduğunu belirtti.

2022 üretim yılı için sertifikalı tohum kullanım desteğinin buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik için yüzde 50 artışla dekar başına 24 liraya çıkarıldığını söyleyen Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) Başkanı Yıldırım Genç,

desteğin ekim döneminde açıklanmasının üretime katkı sağlaması açısından önemli olduğunu kaydetti.

Yaşanan gelişmenin sektör tarafından olumlu karşılandığını belirten Gençer, şunları söyledi: "Verim ve kaliteli üretim için sertifikalı tohum olmazsa olmazımız. Sertifikalı tohum kullanımı bitkisel üretimde yüzde 25'e varan verim artışı sağlıyor. Sertifikalı tohum kullanımıyla üreticiler verim artışı sağlamanın yanında ne kadar üretim yapacağını önceden tahmin edebiliyor. Sertifikalı tohum üretim ve kullanım desteklerinin artarak devam etmesi sektörümüze ve üreticimize olumlu yansıyor. Desteklerin artmasıyla sertifikalı tohum kullanımı yaygınlaşacak."

Desteklerin, sektörün büyüme hızına da katkı sağladığını ifade eden Gençer, şu değerlendirmede bulundu: "Özellikle 2005 yılında sertifikalı tohumla yapılan kullanım desteği ve 2008 yılında da sertifikalı tohumla verilen üretim destekleri sertifikalı tohumun üretim rakamlarına olumlu yansıdı. Rakamsal olarak bakıldığında 2008'de 290 bin ton olan sertifikalı tohum üretimimiz 2020'li yıllara geldiğimizde 1 milyon 242 bin tona ulaşmıştır. 2023 yılı hedefimiz olan 1 milyon tonluk üretime 5 yıl öncesinden ulaştık. Desteklerin önceden belirlenen bir ödeme planına göre yapılması 2023 hedefimiz olan 1,5 milyon tonluk üretime ulaşmamıza katkı sağlayacaktır."

Buğday fiyatları 9 yılın zirvesinde

Buğday fiyatları, yüksek talebin etkisiyle 2012'den bu yana en yüksek seviyesini gördü.

Buğday fiyatları, kuraklık nedeniyle azalan arz ve yüksek talep nedeniyle yükselişini sürdürdü. Suudi Arabistan ve Mısır gibi ülkelerin yüksek miktarlı alımları fiyat artışını tetikledi.

Buğdayın Chicago borsasında işlem gören vadeli kontratları 2012'den bu yana en yüksek seviyesini gördü. Aralık vadeli kontrat, yüzde 3,2 ile bir ayın en büyük artışını kaydetti.

Söz konusu artışın küresel gıda fiyatlarının yükselmesine neden olabileceği belirtildi.

Buğdaydaki artışla birlikte mısır fiyatları da 2 ayın zirvesini gördü.

Soya fasulyesi ise Brezilya'da rekor üretim beklentisi ile sınırlı yükseliş gösterdi.

Buğday tüm dünyada alarm veriyor

Pandemiyle birlikte başlayan kuraklık ve iklim krizi gıda sorununu zirveye taşıdı. Maliyetleri karşılayamayan çiftçiler üretimi bırakınca ithalata talep patladı. Türkiye dahil birçok ülkede buğday neredeyse altın oldu. Uzmanlar tarım ve gıda konusunda 2022'nin daha zor geçeceğini paylaşıırken, bazı ülkeler ise vatandaşlarını özellikle fiyatların artmaması için stok yapmaları konusunda uyardı.

EKONOMİ SERVİSİ

Dünya pandemiyle mücadele ederken, yaşanan zorluklara tedariklere ve artan fiyatlara bir de kuraklık ve iklim krizi eklendi.

Özellikle son dönemde artan emtia fiyatları dolaylı olarak tarım sektörünü derinden etkiliyor. Kuraklıktan etkilenen bölgelerle birlikte ithalata talep artınca, buğday fiyatları da yükselişe geçiyor. Uzmanlar tarım ve gıda konusunda 2022'nin daha zor geçeceğini paylaşıırken, bazı ülkeler ise vatandaşlarını özellikle fiyatların artmaması için stok yapmaları konusunda uyardı.

Kuzey Amerika ve Karadeniz bölgesindeki kuraklıkla arzın azalması ve ithalattaki artış, buğday fiyatlarının yükselişinde etkili oluyor. En aktif kontrat olan Aralık vadeli kontrat, yüzde 3,2 ile bir ayın en büyük artışını kaydetti.

Suudi Arabistan'ın yüksek miktarlı alımı fiyatlardaki artışta etkili oldu. Geçen hafta ülke 1.3 milyon tonla tahminlerin neredeyse iki misli alım yaptı. En büyük ithalatçılardan olan Mısır da Rusya'dan 18 bin ton buğday aldı. Buğday fiyatlarında yaşanan bu artış, halihazırda on yılın en yüksek seviyesindeki küresel gıda

maliyetlerinde daha fazla yükselişe neden olabilir. Buğdaydaki artış mısır fiyatlarını da destekledi. Fiyatlar son beş günde 2 aydan fazla sürenin en yüksek seviyesine çıktı. Soya fasulyesi de bugün yükselişe katıldı ancak Brezilya'da rekor üretim beklentisi bu yükselişi sınırladı.

Geçtiğimiz günlerde buğdayın Chicago borsasında işlem gören vadeli kontratları dünya genelinde arzın daralması ve talebin artmasının piyasaları desteklemesiyle dün gördüğü sekiz yılın en yüksek seviyesine yakın seyretti. Baharda buğday hasadının kötü geçmesi ve Rusya'nın ihracat vergisi uygulamaya başlaması bu sezon arzın daha az olacağı beklentilerini yükseltti.

ÇİN VATANDAŞLARINA 'STOK YAPIN' DEDİ

Çin Ticaret Bakanlığı, yerel yönetimlerden bu kış ve gelecek ilkbahar için fiyatları istikrarlı hale getirmelerini ve sebze dahil günlük zorunlu ihtiyaçların tedarikini sağlama almalarını istedi. Çin halkı ayrıca, kış ayları ya da acil durumlar için günlük zorunlu ihtiyaçlarda stoklarını belli miktarda artırması için de teşvik edildi. Bu açıklama, Ekim ayı başındaki tatil haftası öncesi, Eylül ayında yerel yönetimlerden tatil sırasında gıda arzını ve istikrarlı fiyatları sağlamalarını isteyen duyuruya benziyor. Buna karşın, bu yeni çağrı, durumun ülkedeki bölgelerin yarısına yayılmasının ardından yeni kapanmalara ve seyahat kısıtlamalarına yol açan artan koronavirüs pandemisi ile bağlantılı olduğu yolundaki spekülasyonu tetikledi.

ÜRETİM MALİYETİ KATLANDI

Türkiye'de de çiftçiler buğday üretim maliyetlerinin her geçen gün arttığını söyledi. Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, "Bu girdi fiyatlarıyla ekersek 1 kg buğdayın çiftçiye maliyeti 4 lira 25 kuruş oluyor" dedi. Ziraat mühendisi çiftçi Faik Toy'a göre ise son zamlarla maliyet 4.5 liraya ulaştı. Buğdayın üretim maliyetindeki artış un fiyatlarına doğrudan yansıyor. Bugün ortalama 6 liradan satılan unun kilosunun gelecek yıl 10-12 liraya çıkması bekleniyor. Dolayısıyla ekmeğin fiyatı da yakın bir zamanda 4-5 lirayı bulacak.

ÇİFTÇİ DİRENEMEDİ İTHALAT BAŞLADI

Bu yıl için makarnalık buğday alım fiyatını 2 bin 450 TL olarak açıklayan TMO sonrasında fiyatlar adeta uçuşa geçti. Üretici tam ürünlerini TMO'ya verdi fakat istenilen fiyatlar tavan yaptı. Ortalama ton fiyatları bin liranın üzerinde arttı. TMO, 24 Haziran'dan Ekim ayı sonuna kadar 4 ayda arpa ithalatı için 8, buğday ithalatı için 5 kez ihale açtı. Tarlalardan elde edilemeyen arpa ve buğday, gemilerle Türkiye'ye taşınıyor.

Pakdemirli: Mayıs fiyatlarıyla Kasım'ı karşılaştırmak doğru değil

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun, tarım ürünlerinde pahalıya ithalat yapıldığı iddialarına ilişkin, 2002-2021 yılları arasında toplam 21 milyar dolarlık buğday ithalatına karşılık 35 milyar dolarlık buğday ve mamulleri ihracı gerçekleştirdiğini bildirdi.

Pakdemirli, yaptığı yazılı açıklamada, Kılıçdaroğlu'nun partisinin TBMM Grup Toplantısındaki konuşmasında Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) bazı tarımsal ürünleri çiftçilerden ucuza aldığını buna karşılık aynı ürünlerin daha pahalıya ithal edildiğine yönelik iddialarına ilişkin bilgiler paylaştı.

Türkiye'deki buğday, arpa, nohut ve yeşil mercimek üretiminin genel olarak yurt içi tüketimini karşıladığını belirten Pakdemirli, son 10 yıla bakıldığında buğday üretiminin ortalama 20 milyon ton, arpa üretiminin 7,2 milyon ton, nohut üretiminin 530 bin ton, yeşil mercimek üretiminin ise 31 bin ton seviyesinde olduğunu ifade etti.

Pakdemirli, TMO'nun bu yılki alım fiyatlarının 17 Mayıs'ta, bir önceki yıla göre yüzde 36 artışla ekmeklik buğday için ton başına 2 bin 250 lira, makarnalık için ton başına 2 bin 450 lira, arpa için ise yüzde 37 artışla ton başına 1750 lira olarak açıklandığını anımsatarak, fiyatların üreticiler tarafından memnuniyetle karşılandığının altını çizdi.

Söz konusu artışların son 18 yılda açıklanan en yüksek oran olduğuna işaret eden Pakdemirli, şunları kaydetti:

"Söz konusu alım fiyatlarının açıklandığı dönemde uluslararası piyasada buğdayın tonu 269 dolar, arpanın tonu 209 dolara karşılık gelmektedir. TMO'nun alım fiyatları, dünya çiftçilerinin ürününü pazarladığı fiyatların üzerinde açıklanmıştır. Ancak Mayıs ayı sonundan itibaren yaşanan kuraklığın etkisinin rekolteye yansması (üretim azalışı) ve ülkelerin salgına bağlı artan talepleri nedeniyle dünya fiyatlarının yükselmesi neticesinde yurt içi fiyatlarda da hızlı yükselişler yaşanmıştır. Üreticilerimiz piyasa fiyatlarının daha yüksek olması halinde içinde bulunduğumuz sezonda olduğu gibi ürünlerini yüksek seviyedeki cari piyasa fiyatlarından zaten pazarlamaktadır."

"Mayıstaki TMO alım fiyatlarıyla Kasım ayındaki piyasa fiyatlarının karşılaştırılması doğru değil"

Pakdemirli, Mayıs ayında açıklanan TMO alım fiyatlarıyla Kasım ayındaki piyasa fiyatlarının karşılaştırılmasının doğru olmadığına işarete ederek, üreticilerin artan piyasa fiyatlarından yararlandığına dikkati çekti.

Hasat döneminde buğday fiyatlarının ton başına 2 bin 800 lira seviyesine kadar çıktığını ve üreticilerin ürünlerini bu fiyattan da pazarladığını belirten Pakdemirli, "Öte yandan, ihracat odaklı üretim yapan un, bulgur, bisküvi, makarna ve irmik sanayinin ihtiyaçları için buğday ithalatı yapılmaktadır. Bu kapsamda, 2002-2021 yılları arasında toplam 21 milyar dolarlık buğday ithalatına karşılık 35 milyar dolarlık buğday ve mamulleri ihraç edilmiştir. Böylece bu dönemde yaklaşık 14 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verilmiştir." ifadesini kullandı.

Pakdemirli, bakliyata bakıldığında ise nohutta, 2020/21 sezonunda 11 milyon dolarlık ithalat yapılmasına karşılık 109 milyon dolarlık ihracat yapıldığını anlatarak, "Sonuç olarak ülkemiz hububat ve bakliyatta kendine yeterli olup, pandemi ve iklim koşulları nedeniyle şu anda dünyada oluşan fiyatlarla hasat sezonundan açıkladığımız fiyatları karşılaştırmak doğru değildir. Bakanlık olarak daima çiftçilerimizin yanındayız ve onları desteklemeye devam ediyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Gıda perakendecilerinden zincir marketlere verilen cezaya sert tepki

5 zincir markete verilen cezaya tepki gösteren Gıda Perakendecileri Derneği, "Pandemi sürecinde üyemiz zincir marketlerin her bir ürünü en uygun fiyatla tüketiciye ulaştırmak yönünde canla başla verdiği mücadelenin, fahiş fiyatlama yapılması şeklinde karşılık bulması kabul edilemez" açıklamasını yaptı. Derneğin açıklamasında, zincir marketlerin çok yüksek cezalara maruz bırakılmasının, ekonomik kayıp olarak görülmesi gerektiği belirtildi.

Zincir marketlere yönelik soruşturma sonucu verilen cezalara ilişkin Gıda Perakendecileri Derneği'nden (GPD) açıklama geldi.

Açıklamada, zincir marketlerin tüketici faydasına sürdürdükleri çalışmaların rekabet ihlali olarak değerlendirilmesinin ve çok yüksek cezalara maruz bırakılmasının, ekonomik kayıp olarak görülmesi gerektiği vurgulandı.

Dernekten yapılan açıklamada "Her zaman olduğu gibi bundan sonra da tüketici faydasına en uygun fiyatlı ürünleri sunma amacıyla faaliyetlerini sürdürecek olan üyelerimiz adına Kurumun kararını üzüntüyle karşılamaktayız. Özellikle pandemi sürecinde üyemiz zincir marketlerin her bir ürünü en uygun fiyatla tüketiciye ulaştırmak yönünde canla başla verdiği mücadelenin, fahiş fiyatlama yapılması şeklinde karşılık bulması kabul edilemez" dendi.

'ÜYELERİMİZ HAKLARINI ARAMAYA DEVAM EDECEK'

Derneğin açıklamasında şu ifadelere yer verildi:

Kurumsal yapıları ve kayıtlı kurallı işleyişleriyle başta Rekabet Hukuku olmak üzere ticareti düzenleyen tüm mevzuata uyumlu olarak operasyonlarını yürüten ve bunu ilke olarak belirleyen üyelerimiz, bu karar neticesinde gerekli aksiyonları alacaklardır.

Rekabet Kurumu'nun nihai kararı sonucunda belirlenen idari para cezaları konusunda üyemiz zincir marketler yapılan tespitlere karşı haklarını aramaya devam edecekler, yargı yolu dahil olmak üzere tüm haklarını kullanacaklardır.

Çoğu halka açık olan ve tüm kazançlarını yine ülke içinde yeni yatırımlar için kullanan, sürekli yeni istihdam ve ekonomik değer yaratan işletmelerin, hedef gösterilerek cezalandırılması haksızlık olarak değerlendirilmelidir."

DEDAŞ'dan olay olacak açıklama: Borcunu ödemeyen boşuna ekin ekmesin

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Atalay, bölgede borcunu ödemeyen çiftçilere artık elektrik vermeyeceklerini açıkladı.

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Atalay Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Siirt, Batman ve Şırnak'ta, 6 milyon insan ve 2 milyon 100 bin aboneye enerji dağıtan Türkiye'deki 21 şirketten biri olduklarını ve nüfus oranına göre enerji tedariki yapan ikinci büyük şirket olduklarını söyledi.

Geçen yıl 6 ila 21,5 milyar kilowat saat enerji tedariki yaptıklarını, bu yıl bu oranın 24 milyar kilowat saat olduğunu söyleyen Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Atalay, şu ifadeleri kullandı:

“Biz özelleştirme ile alırken bölgedeki kayıp-kaçak oranı yüzde 76 idi, şimdi bunu yüzde 46'ya düşürdük. Türkiye'de toplam yaklaşık 12 milyar kilowat saat enerji tarımsal alanda kullanılırken, bunun yarısı bizim bölgemizde kullanılıyor. Diyarbakır, Şanlıurfa ve Mardin'de bu yıl ciddi kuraklık yaşandı. Enerji çekiminde yüzde 31 oranında bir artış söz konusu oldu. 2 bin 800 olan çalışan sayımızı biz, 7 bin 500'e çıkardık. Çalışanlarımızın yüzde 98'i bölge insanından oluşuyor. Bölgedeki elektrik tüketimi Türkiye ortalamasının 2,4 katından fazla. Türkiye'nin ortalama kayıp-kaçak

oranı yüzde 11 iken bölgede bu oran maalesef yüzde 46'dır. Biz, önümüzdeki yıldan itibaren yıllık ortalama 1 milyarlık yatırım yapacağız. Türkiye genelinde tahsilat oranı yüzde 99 iken bölgede ancak tahsilatın yüzde 91'ini alabiliyoruz. Bölgede 900 bin aboneyi dönüştürdük ve yüzde 15 civarında kaçak kayıp yakaladık."

"BORCUNU ÖDEMİYEN ÇİFTÇİ BOŞUNA EKİN EKMESİN"

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (DEDAŞ) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Atalay, bölgede enerjinin yüzde 35'inin tarımsal sulamada kullanıldığını, Mardin'de 6 bin 500 çiftçinin bulunduğunu ve 2019'dan beri sadece 600-700 çiftçinin elektrik borcunu ödediğini vurgulayarak, **"Yüzde 90'ı kullandığı elektriğin bedelini ödememiştir. Mısır eken bir çiftçi günde ortalama 20 saat elektrik kullanıyor. 90 günde 270 bin kilowat saat enerji tüketiyor. Buradan çiftçilere sesleniyorum, borcunu ödemeyen çiftçilere elektrik vermeyeceğiz. Borcunu ödemeyen çiftçi şimdi boşuna ekin ekmesin. Damlama sulama ile enerjinin yarısı kadar tasarruf edilebilirken ve hasılatta yüzde 40 artış yaşanırken, çiftçilerimizin vahşi ve sallama sulama yöntemlerinden vazgeçmesi gerek"** ifadelerini kullandı.

TOGG prototipi test için yola çıktı

TOBB Başkanı Hisarcıkılıoğlu, TOGG prototipinin test merkezlerine uğurlandığını açıkladı.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkılıoğlu, TOGG prototipinin test merkezlerine alkışlarla uğurlandığını açıkladı.

Hisarcıkılıoğlu, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, "TOGG Yönetim Kurulu toplantımız öncesinde ekibimizle birlikte fonksiyonel prototip üretimi Türkiye'de tamamlanan araçlarımızı akredite test merkezlerine alkışlarla uğurladık" ifadelerini kullandı.

100 km'ye 4.8 saniyede çıktı

Türkiye'nin yerli otomobili TOGG, üretim bandından inmiş, pistlerde performans sergilemişti. Aracın İstanbul Park pistindeki sürüş görüntüsü de ilk kez yayınlanmıştı.

Yapılan açıklamada otomobilin 0-100 km/s hızlanmasının 4,8 saniye olduğu kaydedilmişti.

Son dönemde elektrik ve doğalgaza gelen zamlar sanayicinin maliyetini artırıyor.

Doğalgaz zammına isyan eden sanayiciden ihracat uyarısı

SANAYİDE kullanılan doğalgaza 1 Kasım'dan itibaren getirilen yüzde 48.4'lük zamma iş dünyasından tepki geldi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı **Rifat Hisarcıklıoğlu**, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşım ile, "Türkiye'nin daha çok üretim, yatırım ve istihdama ihtiyacı var. Sanayide doğalgaza yapılan %48 zam üretim maliyetlerini ve enflasyonu artıracaktır.

Taylan
BÜYÜKŞAHİN

Üretim ve yatırıma daha fazla destek olup sanayimizin rekabet gücünü korumalıyız" şeklinde tepki gösterdi.

Sanayiciler olarak her gün farklı şeylerle güne başladıklarını söyleyen Ev ve Mutfak Eşyaları Sanayicileri ve İhracatçıları Derneği (EV-SİD) Başkanı Talha Özger de, "Emtia artışı üzerine enerji maliyetlerinin gelmesi ihracatta rekabet şansımızı da olumsuz etkiliyor. Umuyo-

ruz ki en kısa sürede bir düzenleme yapılır" ifadelerini kullandı.

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu'ndan (TÜRKONFED) yapılan açıklamada ise zammın üretim maliyetlerini, ihracatı ve enflasyonu olumsuz etkileyeceğini vurgulandı. Açıklamada ayrıca üretim kaybı yaşanmaması için sanayicinin üzerindeki enerji maliyeti baskısının azaltılması gerektiğine dikkat çekildi.

Yatırım iştahını finansman maliyeti kaçıırıyor

Küresel tedarik zincirinde değişen dengeler Türkiye'yi öne çıkarırken, sanayici stoklarını ve kurulu kapasitesini zorluyor, ancak talebe yetişmek için yeni yatırımlar şart. Sanayiciler yükselen finansman maliyetine karşın Kalkınma Bankası'nın adım atmasını ve KGF'nin güçlendirilmesini istiyor.

Emtia fiyatları, yüksek navlun gibi unsurlar Türkiye'yi küresel tedarik zincirinde öne çıkarırken, pek çok sektörde ihracatçılar yurt dışına mal yetiştirmeye çalışıyor. Ancak stoklarda 5 puanlık azalma ve kapasite kullanım oranlarının yüzde 78 düzeyine erişmesi nedeniyle sanayici, hem kurulu kapasitede hem de stoklarda sınırı zorluyor. Yeni yatırım iştahı yüksek olan sanayicinin önündeki en büyük engel ise yatırımın finansmanı sorunu. Finansman maliyetleri nedeniyle yatırım adımını atmakta zorlanan sanayiciler, kamudan yatırımlara özel finansman desteği bekliyor.

SANAYİCİ SINIRLARI ZORLUYOR

- Konuyla ilgili DÜNYA'ya değerlendirmelerde bulunan İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı şekib Avdağı, dünyada hızlanan ticaret çarklarının Türkiye'ye olan talebi belirgin düzeyde artırdığını ve yılın ilk 9 ayında Türkiye ihracatının geçen yıla göre yüzde 36 artışla 161 milyar dolar olduğunu belirterek, söz konusu ihracatta imalat sanayiinin payının yaklaşık yüzde 95 seviyesinde olduğuna dikkat çekti. Sanayicilerin mevcut durumda yeni talebe yetişebilmek için sınırları zorladığını vurgulayan Avdağı, aynı zamanda Yeşil Mutabakat'a uyum ve e-ticarete geline noktanın da yatırımları zorunlu hale getirdiğine işaret etti.

Reel sektör destek bekliyor

“Meseleye nereden bakarsanız bakın, sonu yatırıma çıkıyor” diyen Avdagiç, şöyle devam etti:

“Reel sektörün öncelikle yeni siparişlere yetişebilmesi ve tedarikçi pozisyonunu kuvvetlendirebilmesi için bir yatırım atağına girmesi lazım. Diğer yandan yeşil mutabakat sürecinde Avrupa ile ticaretini koruyabilmesi ve e-ticarete yurtiçinde ve yurt dışında büyüyen pastadan pay alabilmesi için de bir dönüşüm geçirmesi gerekiyor. Aksi takdirde orta-uzun vadede rekabet sıkıntısı çekeceğimiz gün gibi aşikar. Bu noktada yatırımların önünü açmak için hem finansman hem de arazi temini noktasında desteğe ihtiyaç var.”

Tek seçenek yatırım yapmak...

Finansman maliyetlerinin küresel enflasyon ve dünyada yaklaşmakta olan parasal sıkılaşma süreci nedeniyle kısa sürede tatmin edici boyutta düşüş yaşama ihtimalinin zayıf olduğuna değinen Avdagiç, şöyle devam etti:

“Oysa bizim bu yatırımları geç kalmadan yapmamız gerek. İTO olarak önerimiz yatırımlara özel, kamu destekli bir finansman paketi devreye alınıp, bu ağır finansman yükünün yüzde 50’sinin kamu kaynaklarından karşılanması. Bu kredi, işletme sermayesi için kullanılmasın sadece üretim kapasitemizi artıracak ya da modernize edecek yatırımlara yönelik kullanılсын. Elimizdeki imkanları bugün yatırıma kullanmazsak yarın sipariş kaybı ya da karbon vergisi olarak yine cebimizden ödeyeceğiz. Sadece işverenin cebinden de değil, vergi ve istihdam kaybı olarak tüm ekonomimizin cebinden çıkacak bir kayıp. 2020’li yılları yatırıma yatırım yaparak geçirmek tek seçenek.”

5. Yargı Paketi Meclis'te

AK Parti, 5. Yargı Paketini Meclis Başkanlığına sundu. 54 maddeden oluşan yargı paketi, 8 kanunda değişiklik yapıyor.

ANKARA (DÜNYA) AK Parti, 54 maddeden oluşan 8 ayrı kanunda değişiklik yapan 5. Yargı Paketini Meclis başkanlığına sundu.

AK Parti Grup Başkanvekili Mahir Ünal, yasa teklifinin icra ve iflasta elektronik satışın düzenlemesi ve uzun süredir kamuoyunun gündeminde olan çocuk teslimine ilişkin düzenlemelerin yer aldığı iki ana başlıktan oluştuğunu söyledi.

AK Parti Grup Başkanvekili Mahir Ünal yasa teklifine ilişkin olarak satırbaşlarıyla şu bilgileri verdi:

“ İcra ve İflas Kanununda yapılması öngörülen değişiklikler alacaklı ve borçlu arasındaki hassas menfaat dengesinin daha güçlü bir şekilde korunmasını ve bu sürecin daha hızlı, daha az masraflı bir şekilde yürütülmesini sağlayacak niteliktedir.

Bu kapsamda icra sistemimizde mevcut olan hacizli malın mezat salonlarında satışına ilişkin uygulama kaldırılmaktadır. Bugün hacizli malın satışında önce elektronik ortamda pey sürülmekte ancak sürecin tamamlanması mezat salonlarında yapılan satışla mümkün olmaktadır. Mezat salonlarında yapılan satış sebebiyle uygulamada pek çok yakınmalar söz konusudur. Teklifte, mezat salonlarındaki ihaleden vazgeçilmekte ve tüm süreç elektronik ortamda başlayıp bitirilmektedir. Bu suretle hacizli malın değerinde satılması söz konusu olacak ve böylelikle borçlu borcundan kurtulacak ve alacaklı da alacağına daha çabuk bir şekilde kavuşacaktır. Artık diyebiliriz ki, internete erişiminiz varsa, dilediğiniz yerden, örneğin Van'da

evinizde otururken, Edirne'den bir araç alabileceksiniz. Ve mallar, lisanslı yediemin depolarında güvenle tutulduğu için, tereddüt yaşamadan malları alabileceksiniz. İhaleye katılım sayısının fazla olması sebebiyle, alınan mallar rayiç değerinden satılabileceği için, borçlunun da malı elden değerinde çıkmış olacaktır.

Borçlu hacizli malını satabilecek

Bir başka önemli düzenleme ise borçluya hacizli malını satabilme imkânı tanınmasıdır. Bu sayede borçlu hacizli malını, cebri satış yerine kendi rıza ve ihtiyarıyla dilediği kişiye satabilecektir. İcra sistemiyle alakalı bir başka önemli sorun da ihalenin feshi talebinin kötüye kullanılması sebebiyle alacaklının, borçlunun ve ihale alıcısının sistem içinde mağdur olmasıdır. Kişiler ihaleye katılıp, pey sürmekte sonra da, ihalenin feshini talep etmekte, daha sonra da fesih sürecinin uzayacağını da bilerek, malı ihaleden alana gidip, fesih talebinden vazgeçme karşılığı, belli miktarda para istemektedirler. Bunun gibi uygulamadan kaynaklı sorunlar analiz edilmiş ve bu sorunlara çözümler üretilmiştir.

Ayrıca, yediemin depolarında bildiğiniz üzere araçlar çürümeye terk edilmiş bir vaziyette beklemektedir. Milli servet olan bu araçların oralarda birikmesine yol açan mekanizmadaki aksaklıklar tespit edilerek, hızlıca ihaleden satın alanlar tarafından tekraren kullanılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılmaktadır.

Çocuk teslimi Çocuk Koruma Kanunu kapsamına alınıyor

1932 yılından beri uygulanan çocuk teslimine veya çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararlarının yerine getirilmesine ilişkin usul icra sistemi dışına çıkarılmakta ve Çocuk Koruma Kanunu kapsamına alınmaktadır.

Hukuk sistemimizde çocuk teslimine ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin ilâmlar ve tedbir kararları, yükümlüsü tarafından rızayla yerine getirilmediği takdirde İcra ve İflas Kanunu uyarınca icra daireleri vasıtasıyla zorla yerine getirilmektedir. Bu usul, çocuğun üstün yararına hizmet etmekte yetersiz kalmakta ve taraflar arasında yeni ihtilaflara neden olmaktadır. Bu değişiklikle çocuk teslimi ve kişisel ilişki kurulmasına dair işlemlerde çocukların örselenmemesi, ruhsal ve bedensel gelişim sürecinde anne veya babasının sevgi ve şefkatini yeterince hissetmesinin sağlanması amaçlanmaktadır. Değişiklik aynı zamanda ebeveynler açısından da annelik veya babalık duygusunun tatminini sağlamayı hedeflemektedir.

Çocuk teslimine veya çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin görev icra dairelerinden alınmakta ve Adalet Bakanlığının hizmet birimi olan Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığına bağlı taşra birimi olan adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerine verilmektedir.

Çocuk teslimine veya çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair işlemler çocuğun üstün yararı gözetilerek psikolog, pedagog, sosyal çalışmacı, çocuk gelişimci ve rehber öğretmen gibi uzmanlar eliyle gerçekleştirilecektir.

Çocuğun anne veya babasıyla görüştürülmesine ilişkin işlemler ücretsiz hale getirilecek, bu kapsamda harç alınmayacak ve yapılacak tüm masraflar Devlet bütçesinden karşılanacaktır.

Çocuk teslimine veya çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair işlemler çocuğun örselenmesine neden olmayacak şekilde okul ve kreş gibi mekânlarda gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda tüm kamu kaynakları tahsis edilecektir.

Çocuğun ailesiyle görüştürülmesinde uygulanan zor kullanma usulü kaldırılacaktır. İlam veya tedbir kararlarının icra marifetiyle zorla yerine getirilmesi sırasında zaman zaman istenmeyen görüntüler ortaya çıkmakta, bu durum yazılı ve görsel medya ile sosyal medya platformlarında haber ve kamuoyunda tartışma konusu olarak çocuğun örselenmesine yol açabilmektedir.

Çocuk teslimi veya çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair ilam veya tedbir kararının yerine getirilmesini engelleyenler disiplin hapsiyle cezalandırılacaktır.

Kişisel ilişki kurulmasına dair karara aykırı davranılmasının önlenmesi amacıyla kişisel ilişki kurulmasına dair kararın gerekleri yerine getirilmezse çocuğun menfaatine aykırı olmamak kaydıyla velayet hakkı değiştirilebilecektir. Bu husus kişisel ilişki kurulmasına dair kararda taraflara ihtar edilecektir. “

Vatandaşın borcu da arttı takibi de

Yüksek enflasyon, TL'deki değer kaybı ve ekonomide normalleşmeyle artan talep bireylerin kredi kartı ve kredili mevduat hesabının da artmasına neden oldu. Kredi kartı harcamaları 9 ayda yüzde 30,4, KMH yüzde 41,3 artarken BDDK'nın takibe atma esnekliğine rağmen bireysel kredilerde takipteki alacak miktarı da yüzde 21,88 yükseldi.

Bu yılın başından bu yana hem ekonomide normalleşmenin etkisi hem Türk Lirası'ndaki değer kaybı hem de yüksek enflasyon bireylerin kredi kartı ve kredili mevduat hesabı harcamalarının hızla artmasına neden oldu. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) üçüncü çeyrek Fintürk verileri de her ilde bireylerin kredi kartı ve kredili mevduat hesabının büyüdüğünü ortaya koyuyor. Verilere göre 9 ayda kredi kartı harcamaları toplamda yüzde 30,44 arttı, en yüksek artış gösteren ile ise yüzde 43,44 ile Hakkari oldu. Kredili mevduat hesabı harcamaları ise toplamda yüzde 41,31 yükseldi, KMH'ta en fazla artış gösteren il ise yüzde 59,1 büyümeyle Tunceli. BDDK'nın sorunlu kredileri takibe atma esnekliğine rağmen bireylerin takipteki kredileri de hızla arttı. Takipteki krediler toplamda yüzde 21,88 olurken Hakkari'de yüzde 112,7 artış yaşandı.

BDDK eylül sonu itibariyle sorunlu kredilerin takibe atılma esnekliğinin kademeli olarak sona ereceğini açıkladı. Eylül sonuna kadar ise bankalar esnekliği kullandı. BDDK'nın 9 aylık Fintürk verileri ise bu esnekliğe rağmen bazı illerde bireysel kredilerde takibe düşen kredi miktarının 2020 yılsonuna göre ikiye katlandığını ortaya koydu.

Hakkari ve Ağrı'da iki katını aşan yükseliş

BDDK verilerine göre Hakkari'de takibe düşen alacak miktarı 2020 yıl sonuna göre yüzde 112,7 arttı, Ağrı'da yüzde 110, Muş'ta yüzde 84,5, Urfa'da yüzde 79,7, Diyarbakır'da ise yüzde 78,2 artış yaşandı takibe düşen alacaklarda. Toplam bireysel kredilerde takibe düşen kredi miktarında artış ise yüzde 21,88 oldu. En düşük artış ise Ankara'da yüzde 4, İstanbul'da yüzde 5,57 olarak hesaplandı.

2020 yılsonunda 11.6 milyar lira olan bireysel kredilerde takipteki alacak miktarı bu yılın 9 ayı sonunda 14.1 milyar liraya çıktı. Veri sadece bireysel kredileri kapsıyor. Bireysel kredi kartlarındaki takipe düşen alacak ise bu hesaba dahil değil. Takipteki alacak artışında sadece 3 ilde tek haneli büyüme yaşanırken diğer 78 ilde çift haneli artışlar gözlemlendi. Takibe atma süresi esnekliğinin kademeli olarak sona ermesiyle birlikte gelecek yılın ilk çeyreğinde daha yüksek artışlarla karşılaşma olasılığı yüksek.

Kredi kartı harcamaları hızlandı

TL'deki değer kaybının yanı sıra yüksek enflasyon nedeniyle alım gücü oldukça düşen vatandaşın kredi kartı ve kredili mevduat hesabı harcamaları da yükseldi. Verilere göre sektörde bireylerin kredi kartı kullanımında yılsonuna göre büyüme yüzde 30,44 seviyesinde. Öyle ki kredi kartı harcamalarında çift haneli büyüme göstermeyen il yok. En düşük artış bile yüzde 19,3 ile Kocaeli'de yaşandı. Kalan 80 ilde yüzde 20'nin üzerinde bireysel kredi harcamaları büyüme gösterdi. İllere göre bakıldığında en fazla kredi kartı harcamasının arttığı il yüzde 43,44 ile Hakkari. Hakkari'yi yüzde 42,23 ile Şırnak, yüzde 39,51 ile Van, yüzde 37,53 ile Ağrı, yüzde 37,3 ile Bitlis izledi. Takibe düşen kredilerde de ön sıralarda olan bu illerde kredi kartı harcamalarının da yükseldiği dikkat çekti.

Yine Fintürk verilerine göre kredili mevduat hesabı kullanımı da toplamda yüzde 41,31 olarak hesaplandı. KMH kullanımının en çok arttığı il yüzde 59,1 ile Tunceli oldu. Onu yüzde 54,6 ile Şırnak, yüzde 51,6 ile Kilis izledi. En düşük artış yüzde 30,3 yükseliş ile Trabzon'da yaşandı. Yani yüksek faizine rağmen bireylerin daha düşük hacimli harcamalarında KMH'a yönlendiği görüldü.

Kredili mevduat hesabında 9 aylık büyüme (%)		Kredi kartı harcamalarında değişim(%)		Takipteki alacaklarda 9 aylık artış (%)	
Tunceli	59,11	Hakkari	43,44	Hakkari	112,68
Şırnak	54,61	Şırnak	42,23	Ağrı	109,84
Kilis	51,62	Van	39,51	Muş	84,52
Şanlıurfa	48,81	Ağrı	37,53	Şanlıurfa	79,72
Batman	48,64	Bitlis	37,30	Diyarbakır	78,25
Van	47,83	Kars	36,41	Van	76,32
Siirt	47,82	Artvin	36,25	Iğdır	69,21
Diyarbakır	47,77	Siirt	35,76	Osmaniye	60,25
İzmir	47,21	Iğdır	35,69	Kilis	58,73
Tekirdağ	46,82	Batman	35,26	Bitlis	58,24
Osmaniye	46,58	Muş	34,34	Bayburt	54,72
Kars	44,85	Ardahan	34,31	Batman	51,83
Çankırı	44,78	Diyarbakır	33,67	Bingöl	51,55
Karaman	44,40	İstanbul	33,30	Mardin	48,66
Hatay	44,31	Bingöl	32,76	Şırnak	48,33
Manisa	44,09	Erzincan	32,17	Edirne	48,09
Iğdır	44,05	Tekirdağ	31,87	Adıyaman	46,46
Niğde	43,95	Tunceli	31,68	Hatay	46,31
Aksaray	43,93	Mardin	31,57	Kahramanmaraş	45,84
Kocaeli	43,55	Düzce	31,52	Aksaray	45,32

9 ayda konut kredisi yerinde saydı

BDDK Fintürk 9 aylık verilerine göre bireylerin taşıt kredisi kullanımı yılsonuna göre 23,6 artış gösterdi. Bu alanda en yüksek büyüme ise yüzde 397,3 ile yurtdışından taşıt kredisi kullanımında yaşandı. İkincilik ise yüzde 44,7 artış ile Kilis'te, Tekirdağ'da ise yüzde 41,7 büyüme var. Taşıt kredisi kullanımının 2020 yılsonuna göre gerilediği iki il ise yüzde 7,5 ile Ardahan ve yüzde 1,4 ile Elazığ oldu. Verilere göre konut kredisinde ise 9 aydaki toplam büyüme sadece yüzde 1,98 seviyesinde. Sadece yurtdışı kullnımda yüzde 108'lik bir artış dikkat çekerken Tekirdağ'da da yüzde 5,3'lük büyüme yaşandı. 35 ilde yüzde 1-4 arasında konut kredisi artışı olurken kalan 46 ilde konut kredisi harcaması 2020 yılsonuna göre geriledi.

Saray'dan maaşlar konusunda büyük itiraf

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda, kamudaki işçi ücretinin bir önceki yıla göre yüzde 14.2 eridiği ve memur ücretlerinin de yüzde 1.6 oranında gerilediği bilgisi ortaya çıktı.

Üst üste gelen zamların ardından çiftçi, esnaf ve vatandaş zor durumlar yaşıyor. İktidar ise Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda yayınlana rapor ile kamudaki işçi ve memur ücretlerini bir önceki yıla göre eridiğini kabul etti.

İktidar, işçi ücretlerindeki kayba gerekçe olarak taşerondan kadroya geçen işçilerin ücretlerinin düşük olmasını gösterdi. Hesaplamalarda tüketici fiyat endeksi (TÜFE) dikkate alındı. Buna göre, kamu işçisinin ücretinde bir önceki yıla göre reel yüzde değişim eksi 14.2 oldu. 2020'de de 2019'a göre değişim eksi 2.3 olmuştu.

“GELİR KAYBI GÖRÜNMESİNE NEDEN OLMUŞTUR”

Memur maaşlarındaki bir önceki yıla göre reel yüzde değişim de bu yıl için eksi 1.6. Geçen yıl oran eksi 0.4'tü. Programda kamu işçilerinin ücretlerindeki kayba “taşeron işçiler” gerekçe gösterildi. İktidar böylece taşerondan kadroya geçirilen işçilerin ücretlerinin yıllarca ne kadar düşük tutulduğunu da kabul etmiş oldu. Programda şöyle denildi: “696 sayılı KHK gereği alt işveren işçilerinin sürekli işçiliğe geçirilerek toplu iş sözleşmesinden yararlandırılmasıyla 2021 yılı çerçeve anlaşması protokolündeki Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası'na

üye kuruluşlardaki işçi sayısı yaklaşık üç kat artmıştır. Alt işveren işçilerinin ücretlerinin daha düşük olması, ortalama ücretleri aşağı çekmiş, 2021 yılında geçmiş yıllara oranla yüksek reel gelir kaybı görünmesine neden olmuştur.”

Cumhuriyet'ten Mustafa Çakır'ın haberine göre, kamuda taşerondan kadroya geçirilen işçilerin ücretleri uzun süre asgari ücret seviyesinde kalmıştı. Bu yıl imzalanan çerçeve prokolde ise en düşük ücretler brüt 4 bin 100 TL'ye çekilmişti.

İŞVERENE DESTEK

Paylaşılan tabloya göre asgari ücrette ise bir önceki yıla göre reel yüzde değişim 3.7 oldu. 2021'de net 2 bin 825 TL olarak belirlenen ortalama aylık net asgari ücretin bir önceki yılın asgari ücreti olan 2 bin 324 TL'ye göre nominal olarak yüzde 21.5 arttığına işaret edilen programda işverenlere ne kadar destek verildiği de açıklandı. 2020'de sektör ayrımı yapılmaksızın işverenlere, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek aylık 75 TL asgari ücret desteği verilmiş, 2021 yılında da aynı uygulamaya devam edilmişti. Bu kapsamda 2021 yılı ilk yedi ayı için 2.8 milyar TL ödeme yapıldı.

YÜZ BİNLERCE SÖZLEŞMELİ

Bu arada programda kamudaki sözleşmeli personel sayısına da yer verildi. İktidar memur toplu sözleşmesinde sözleşmeli personel için gelecek yıl çalışma yapılacağını bildirmiş ancak “kadro” ifadesini kullanmamıştı. AKP'nin istihdam politikası nedeniyle kamudaki sözleşmeli personel sayısı hızla artıyor. Kamuda istihdam edilen 4 milyon 834 bin 208 personelin 2 milyon 960 bin 924'ü kadrolu. Kamuda 529 bin 37 sözleşmeli personel var. İşçi statüsündekilerin sayısı da 1 milyon 237 bin 220.

Biden'dan temiz tarım için yatırım açıklaması

ABD Başkanı Joe Biden, ABD ve 75 ortağının temiz tarım ve gıda sistemi girişimlerini araştırmak adına 4 milyar dolar yatırım yapacağını bildirdi.

Biden, İskoçya'nın Glasgow kentinde devam eden 26'ncı Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP26) kapsamında bir konuşma yaptı.

Ülkelerin küresel ısınmayı 1,5 derece düşürmek için çabalamaya devam edeceğinin altını çizen Biden, "Ancak hırslı hedefler koymak denklemin sadece yarısıdır. Bildiğiniz üzere, bu hedeflere ulaşmak ve 2050'ye kadar ekonomilerimizi sıfır karbon emisyonuna ulaştırmak için somut planlar ortaya koymalıyız." dedi.

Dünya Ekonomik Forumu'yla ortak platform

Biden, bu hedeflere ulaşmak için ilk olarak rüzgar ve güneş enerjisi gibi temiz enerji teknolojilerinin oranının artırılması gerektiğinin altını çizerek, temiz enerji teknolojilerinde inovasyonun artırılması için Dünya Ekonomik Forumuyla ortaklaşa "İlk Harekete Geçenler Koalisyonu" isimli bir platform kurulduğunu bildirdi.

Küresel ısınmayla mücadelede kullanılacak teknolojilere yapılan yatırımların da artırılması gerektiğini vurgulayan Biden, "75 ortağımızla, temiz gıda ve tarıma yönelik 4 milyar dolarlık yatırım yapılan bir girişim başlatıyoruz. ABD bu 4 milyar doların 1 milyar dolarlık kısmını bu yıl, kalan kısmını da gelecek 4 yıl içinde yatırmayı planlıyor. Hepinizi bu yatırıma katılmaya ve bu yatırımı gelecek yılki zirvede iki katına çıkarmaya davet ediyorum." diye konuştu.

Gübre desteğinde Bakan Pakdemirli'nin kafa karıştıran açıklamaları

Ali Ekber YILDIRIM

03 Kasım 2021 Çarşamba

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli önceki gün tarım destekleri özellikle de gübre desteği ile ilgili bazı açıklamalar yaptı. Öyle açıklamalar ki, kendisinin de, çiftçinin de, açıklamayı haber yapan medyanın da kafası karıştı.

Kafa karışıklığını gidermek için yapılan açıklamayı maddeler halinde tek tek ele almakta yarar var. Ama öncelikle, Bakan Pakdemirli'nin kafa karıştıran açıklamasını bakanlığın internet sayfasından aktaralım.

Bakan Pakdemirli: "2022 üretim yılı için hububat dahil tüm ürünlerde gübre desteklerini yüzde 100 artırarak ödeyeceğiz" başlığı ile verilen haberin desteklerle ilgili bölümü şöyle:

"Pakdemirli, tarımsal ürünlerde ve girdilerde küresel bazda çok büyük artışlar olduğuna işaret ederek, uluslararası boyutta yaşanan gelişmeleri de yakından takip ettiklerinin altını çizdi. Bu kapsamda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın destekleriyle 2021 başında gübre desteklerinin yüzde 100, sertifikalı tohum desteklerini hububatta yüzde 88 ile yüzde 166 artırdıklarını hatırlattı.

Son günlerde dünya genelinde gübre ve gübre ham madde fiyatlarının tekrar artışa geçtiğine dikkati çeken Pakdemirli, yaşanan bu gelişmeler karşısında önceliklerinin çiftçilerin korunması ve üretimde sürdürülebilirliği sağlamak olduğunu belirtti.

Bu amaçla bu yıl hasat edilen buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale için gübre desteklerini yüzde 25 artırarak ödeyeceklerini bildiren Pakdemirli, şunları söyledi:

"2022 üretim yılı için de hububat dâhil tüm ürünlerde gübre desteklerini yüzde 100 artırarak ödeyeceğiz. Buğday, arpa, çavdar, tritikale ve yulaf için 16 lira olan gübre desteğini 2021 yılı üretimi için dekara 20 lira, 2022 üretim yılı için de dekara 32 lira olarak ödüyor olacağız. Diğer ürünlerde ise gübre desteklerini 2021 üretim yılı için dekara 8 lira, 2022 üretim yılı için de dekara 16 lira olarak ödeyeceğiz. 2022 üretim

yılı için sertifikalı tohum kullanım desteğini buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale ve çeltik için yüzde 50 artışla dekara 24 liraya çıkardık.

Bu düzenlemeyle son 2 yıllık süreçte buğdayda gübre desteğini tam 4 misli, sertifikalı tohum desteğini de yaklaşık 3 misli artırdık. Mazot desteğini de her üretim yılı için maliyetinin ortalama yüzde 50'si olacak şekilde ödemeye devam edeceğiz. Her zaman çiftçimizin yanında olduk, imkânlar çerçevesinde olmaya da devam edeceğiz. Üreticilerimiz ve yetiştiricilerimiz, maliyetlerindeki artıştan endişe etmesin, gönülleri ferah olsun, onlar ekip biçmeye devam etsin."

Gübre desteği hangi yıl ne kadar artacak?

Açıklamadan da görüleceği üzere bu yılın başında 2020 ürünleri için gübre desteğinde yüzde 100 artış var. 2021 yılı için 5 üründe yüzde 25, diğer ürünlerin hepsinde herhangi bir artış yok. 2022 yılı için ise 2020 yılı desteğine göre yüzde 100 artış öngörülüyor. Bakan Pakdemirli ağırlıklı olarak 2022 üzerinde duruyor. Bakanlık ve medya da bunu manşete taşıdı.

İşin gerçeği şu:

1- Yılın bitmesine 2 ay kaldı. 2021 yılı tarım destekleri henüz açıklanmadı. Hangi ürüne ne kadar destek verileceği, hayvancılık, tohum, fark ödemesi ve diğer desteklerin yer alacağı "2021 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar" henüz Resmi Gazete'de yayınlanmadı. Daha yalın bir anlatımla, çiftçinin 2021 yılında ekimini yaptığı, hasat ettiği ve sattığı ürünler için ödenecek destekler henüz belli değil.

Tarımsal destek bütçesindeki artış enflasyonun altında

2- Ürün bazında destekler belli değil, fakat 2021 yılı desteklerinin ödeneceği 2022 tarım bütçesi belli. Resmi Gazete'nin 25 Ekim 2021 tarihli Mükerrer sayısında yayınlanan Cumhurbaşkanlığı 2022 Yıllık Programı'na göre 2021 yılında üretilen ürünler için çiftçilere 2022 bütçesinden 25.8 milyar lira destek ödenecek. 2021 bütçesine göre sadece yüzde 12.5 oranında bir artış öngörülüyor. Tarım destekleri enflasyonun altında artmış olacak.

3- Bakan Pakdemirli henüz açıklanmayan 2021 Tarımsal Destekleme Kararnamesi'nden sadece bir kaç desteği açıklamış oldu. Yani, toplamda 150'yi aşkın kalemden oluşan 2021 tarım desteklerinden sadece gübre desteğini cımbızla çekerek açıkladı. Hızını alamayarak 2022 yılının da gübre ve 5 üründeki sertifikalı tohum desteğini açıklamış oldu. Kafaları karıştıran da bu oldu. Daha 2021 destekleri açıklanmadan, ödenmeden 2023 bütçesinden ödenecek olan 2022 yılına ait iki kalem desteği açıklama fikri nereden çıktı? Çiftçilere "biz sizi destekliyoruz" mesajı mı vermek isteniyor. O zaman 2021 desteklerini açıklarsınız ve hemen ödersiniz. Bu dönemde açıklama çok ama ödeme yok. Kuraklık destekleri bile daha ödenmedi.

Gübre desteği 2021'de sadece 5 üründe artırılıyor

4- Bakan Pakdemirli'nin açıkladığı gübre desteğine gelince; 5 Mart 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2020 yılı gübre desteğinde yüzde 100 artış yapıldı. Resmi Gazete'de " 2020 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" olarak yayınlandı. Karar ile buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale için dekar başına 8 lira olan gübre desteği 16 liraya çıkarıldı. Diğer ürünlerde ise dekar başına 4 lira olan destek 8 liraya çıkarıldı. Bu destekler 2021 bütçesinden ödendi.

5- Pakdemirli'nin açıklamasına göre, buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale için 2020 yılı ürünleri için dekar başına 16 liraya çıkarılan gübre desteği 2021 ürünleri için yüzde 25 artışla 20 liraya çıkarılıyor. Diğer ürünlerde ise herhangi bir artış yapılmıyor. Çeltik, kütü pamuk, nohut, kuru fasulye, mercimek, patates, yağlık ayçiçeği, soya, dane mısır, kuru soğan, kanola, aspir, yaş çay, fındık, yem bitkileri, zeytin ve diğer tüm ürünlerde 2020'de olduğu gibi 2021 ürünleri için de dekar başına 8 lira gübre desteği ödenecek. Bu ödemeler 2022 yılı bütçesinden yapılacak.

2022 destekleri 2023 yılı bütçesinden ödenecek

6- Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin açıklamasına göre 2022 yılında ise gübre desteği 2021 yılına göre değil, 2020 yılına göre yüzde 100 artışla buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale için dekar başına 32 lira, diğer ürünlerde ise 16 lira olarak ödenecek. 2022 ürünü için yapılacak bu ödemeler ise 2023 yılı bütçesinden ödenecek. Ama sanki yarın ödenecekmiş gibi sunuluyor.

7- Tarım Bakanı Pakdemirli'nin 2022 yılına ait iki kalem desteği açıklaması önemli. Fakat, keşke önce 2021 destekleri açıklansa ve bir an önce ödenseydi. Keşke, 2022 desteklerinin tamamı şimdiden açıklansa ve çiftçi ona göre üretime karar verse ve önünü görebilse. Fiyatı son 1 yılda yüzde 150 ile yüzde 200 arasında değişen gübre zamları karşısında çiftçiye gerekli ve yeterli desteği ödemeyen Tarım Bakanlığı, 2023 bütçesinden ödenecek desteği yüzde 100 artırmakla övünüyor. Yani, çiftçiye "iki yıl sonra size gübre desteğini 3 yıl öncesine göre yüzde yüz artırarak ödeyeceğim" diyor. Çiftçi şu anda tarlada, gübreye ihtiyacı var diyor. Desteğe ihtiyacı var diyor. Bakan Pakdemirli, 2 yıl sonraki ödemeden bahsediyor. O zamana kadar kim öle kim kala.

Medya algısı ve yanılgısı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin gübre desteği açıklamasını birçok gazete ve televizyon kanalı, internet siteleri "Tarım destekleri yüzde 100 artacak" veya "Gübre destekleri yüzde 100 artacak" şeklinde verdi. Bakanlık bir anlamda amacına ulaşmış oldu. 2023 yılı bütçesinden ödenmesi öngörülen gübre desteğini sanki yarın ödenecekmiş gibi kamuoyu algısı yaratılmış oldu. Oysa ödenen bir şey yok.

Gübre desteğinde 2021 yılı için sadece 5 üründe buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale de dekar başına yüzde 25 artış olacak. Çeltik, kütlü pamuk, nohut, kuru fasulye, mercimek, patates, yağlık ayçiçeği, soya, dane mısır, kuru soğan, kanola, aspir, yaş çay, fındık, yem bitkileri, zeytin ve diğer tüm ürünlerde 2021 ürünü gübre desteğinde bir artış olmayacak. Bu ürünlerde 2022'de ise dekar başına 8 liradan 16 liraya çıkarılacak. Ödemesi 2023 bütçesinden olacak.

Özetle, çiftçinin gübre desteğine en fazla ihtiyaç duyduğu bir dönemde çiftçiyi desteklemek, destekleri hemen ödemek yerine Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli topu taca değil taaaa 2023'e atıyor.

Ekonomik kriz; yaklaşıyor mu, yoksa tam içinde miyiz?

Alaattin AKTAŞ

03 Kasım 2021 Çarşamba

Ekonomik gidişata ilişkin sıkıntılar ne zaman büyüse, yoğunlaşsa malum sorular daha sık sorulmaya başlanır:

✓ **Ekonomik kriz mi geliyor?**

✓ **Kur patlayacakmış, doğru mu? Yıllar boyu Samanyolu'na bakıp farklı bir galaksi sanmamız gibi. Çok sonra anlaşıldı ki, biz de o galaksinin içindeymişiz. Krizi de öyle düşünmekte yarar var.**

Ekonomik gidişata ilişkin kaygıların arttığı dönemlerde çok sık yöneltilen bir sorudur: “Ekonomik kriz kapıda deniliyor, doğru mu, sen nasıl görüyorsun?”

Hatta, zaman zaman şu soru bile hala gündeme getirilir:

“Yakında dolar patlayacak gibi görünüyor, var mı sence böyle bir ihtimal?”

Dilediğiniz kadar anlatmaya çalışın, nafile! Bir sabah uyandığımızda paramızın yüklü oranda devalüe edildiğine tanık olduğumuz günlerin çok uzakta kaldığını... TL'nin değerinin artık her an değiştiğini ve dolayısıyla duruma göre her an devalüe olduğunu...

“Ekonomik kriz mi geliyor” sorusu ise bende hep farklı bir çağrışım yapar.

İnsanlık yıllar boyunca Samanyolu galaksisini uzaklarda bir galaksi gibi izlemiş ve sonradan bizim güneş sistemimizin de o galaksinin içinde olduğu anlaşılmış ya; biraz o hesap...

Sanki yaşadığımız bir kriz ortamı değil!

Sanki her şey iyi gidiyor, istenildiği gibi gidiyor da, “Aman bir yol kazasına uğramayalım” dercesine gelecek kaygısı yaşıyor.

Farkına varmadık mı hala; güneş sistemimiz Samanyolu galaksisinin Avcı kolunun içinde yer almaktadır. Samanyolu galaksisinin merkezine öylesine uzağız ki, gördüğümüzü uzun süre farklı bir galaksi sandık.

Biz de farkına varsak artık, bir krizin uzağında değiliz; hatta kıyısında bile sayılmayız, o krizin neredeyse tam göbeğindeyiz...

İyi olanları saymak daha kolay!

Bir ülkede ekonomide temel amaç bellidir; vatandaşın refah içinde yaşamasını sağlamak. Atılan tüm adımlar, alınan tüm kararlar bu refahın oluşmasını sağlamaya dönüktür. Yani bir dizi araç vardır, amaç ise tektir.

Vatandaşın refahı en yalın haliyle kişi başına gelirle ölçülür. Biliyoruz ki bizde kişi başına gelir yıllardır artmak bir yana gerileme eğiliminde.

Aslında vatandaş kişi başına gelirle pek de ilgilenmez. Onun baktığı, cebine giren paranın iyi bir yaşam sürmesine yetip yetmediğidir.

Bu konuda söylenebilecek çok şey var mı?

Ücretle çalışanların neredeyse yarısının asgari ücretli olduğu bir ülkede hangi refahtan söz edilebilir ki?

Ucu açık bir enflasyon...

Bu satırları okuduğunuz saatlerde ekim ayının enflasyon oranları açıklanmış olacak. TÜFE’de ekim aylarında zaten hep yüzde 2 dolayında artış yaşanır. Bu yıl hem kur baskısı, hem ÜFE’den yansıma, hem de ÖTV’den feragat edilerek uzun süre yapılmayan akaryakıt zamlarının başlaması dolayısıyla yüzde 2’nin çok üstünde bir artış görebiliriz.

Üretici fiyatlarının eylül ayında biraz aşağı dönen yıllık artışı, ekimde yeniden yön değiştirebilir.

Enflasyonun ay bazındaki gerçekleşmesinin üstünde çok durmanın gereği de yok doğrusu. “Fiyat artışları yakında makul seviyeye inecek” diyebilen var mı? Daha da önemlisi bunu söyleyen var da, bu söylenene inanan var mı?

Kriz keşke yalnızca sayılardan ibaret olsaydı...

Erozyon her yerde, en çok da zihinlerde...

Ahlak erozyonu tavan yapmış durumda...

Geçenlerde bir belediyenin temizlik işleri müdürlüğü sosyal medyada bir pazar yerinde temizlik yapıldığına ilişkin bir paylaşımda bulundu. Temizlik yaptığı ifade edilenler, görevliler değildi, pazardaki atılmış meyve ve sebzeyi toplayan yoksul vatandaşlardı. Belediyedeki ahlak erozyonuna bakar mısınız, bunu bir temizlik çalışması olarak yansıtabildi.

Dolayısıyla bu yüzden “Kriz keşke sayılardan ibaret olsaydı” diyoruz ya...

Çünkü kriz her yerde, her platformda...

Dünyada görülmedik hızla Merkez Bankası Başkanı değiştiriyorsak burada bir kriz yok mu?

Merkez Bankası “önceki gün manşet, dün çekirdek, bugün cari açık” hedefiyle faiz belirlemeye kalkışıyorsa burada bir kriz yaşanmıyor mu?

Doğal olarak açıkça dile getirilmemekle birlikte “dövizi artırıp sonuçta enflasyonu düşürmek” gibi iktisat literatürüne geçecek yepyeni bir yaklaşım sergiliyor olmak, kur artışının Türkiye’de fiyatları nasıl yukarı ittiğinden tümüyle habersizmiş gibi davranıldığını ortaya koyan bir kriz işareti değil mi?

Dış politikada olan biteni hiç saymıyoruz bile. Oradan gelen etkileri, yansımaları... Günümüz dünyasında dış politikadan bağımsız bir ekonomik gidişat söz konusu olabilir mi?

Abdulkadir Selvi

Tezkere işi Millet İttifakı'nı parçalar mı?

3 Kasım 2021

Irak ve Suriye tezkeresine hayır oyu CHP'yi sarsıyor. CHP ne kadar çırpınsa da tezkereye neden hayır oyu verdiğini izah etmekte zorlanıyor. Üstüne üstlük bir de Kılıçdaroğlu'nun, "Evet dersek Cumhuriyet'e ihanet etmiş oluruz" sözleri var.

CHP şimdiye kadarki tezkerelere evet demişti. O zaman Cumhuriyete ihanet mi ediyordu? Ayrıca Millet İttifakı ortağı İYİ Parti tezkereye evet oyu verdi. İYİ Parti Cumhuriyet'e ihanet mi etti? Bu durumda **Kılıçdaroğlu**, Cumhuriyet'e ihanet eden bir partiyle mi ittifak yapıyor? Tam aksine, İYİ Parti doğru olanı yaptı. Tezkere kabul edilmeseydi Irak ve Suriye'de Türk askerinin boşalttığı yerlere kim yerleşecekti? PKK-YPG ve DEAŞ.

CHP'nin tutumu en çok terör örgütünü sevindirmiş olmalı ki PKK yöneticilerinden **Mustafa Karasu**, CHP için, "**Hayırlı bir iş yaptılar**" dedi. CHP'nin hayır oyu kullanması PKK'yı sevindirdiyse orada sorun var demektir. **Bahçeli** de bu fırsatı kaçırmadı, "**CHP, HDP'yle birlikte tezkereye hayır, PKK'ya evet demiştir**" diye yüklendi.

BAHÇELİ BOMBALADI

Siyasi kulislerin nabzını tutmak için Meclis'teydim. **Bahçeli**, tezkere üzerinden CHP'yi adeta bombaladı. **Kılıçdaroğlu**'na, "**Kendini de yaktın, partini de yaktın**" diye seslendi. Görünen o ki MHP, tezkere üzerinden CHP'yi sıkıştıracak. Sahaya çıkacak olan MHP heyetin en önemli kozlarından biri tezkere olacak. **Bahçeli**'nin eline bu kozu **Kılıçdaroğlu** verdi.

MİLLET İTTİFAKI'NDA AYRIŞMA OLUR MU?

MHP lideri Millet İttifakı'nı tezkere oylaması üzerinden kaşdı. **Kılıçdaroğlu**'nu, "Evet dersek Cumhuriyet'e ihanet etmiş oluruz" sözleri üzerinden vurdu. "Sayın Kılıçdaroğlu, ortağın İYİ Parti de ihanet etti mi? Bunu onların yüzüne karşı söylemeyi düşünüyor musun? İhanet edenlerle yol yürümek fitratında mı vardır, mayan mı böyledir?" sorularını birbiri ardına sıraladı.

Tezkerede ters düşmelerine rağmen CHP ile İYİ Parti arasında bir çatlak oluşur mu? Öyle bir hava yok. İYİ Parti rahatsız oldu. Ama bu iş Millet İttifakı'ndan ayrılmaya gitmez.

Gerçekçi olalım, 2023 seçimlerini kazanma motivasyonu ve **Erdoğan**'ı tasfiye etme hesapları olduğu sürece Millet İttifakı dağılmaz. CHP'li bir yönetici, "Millet İttifakı'nın sigortası Erdoğan" demişti.

KILIÇDAROĞLU TEZKEREYE DEĞİNMEDİ

MHP'nin grup toplantısı saat 10.30'da, CHP'nin grup toplantısı ise 13.30'daydı. **Kılıçdaroğlu**'nun, **Bahçeli**'nin konuşmasından haberinin olmaması imkânsızdı. O nedenle tezkere ile ilgili eleştirilere ne yanıt verecek diye izledim. Ama ilginç. Bir hafta önce tezkere konusunda sürpriz çıkışı yapan **Kılıçdaroğlu**, o konuya hiç girmede. Akıl için yol bir. CHP'nin tarihi misyonuna ters düşen tavrı nedeniyle sıkıntı yaşıyor. Tezkereye hayır diyeceklerini açıklarken heyecandan kürsüde duramayan **Kılıçdaroğlu**, bu hafta tezkere konusunu ağzına bile almadı.

KILIÇDAROĞLU'NUN CUMHURBAŞKANLIĞI HESABI

Türk askeriyle ilgili bir tezkerede herkes karşı çıksa dahi CHP'nin desteklemesi beklenirdi. Peki değişen ne oldu? Değişen tek şey, **Kılıçdaroğlu**'nun cumhurbaşkanlığı hesabı. **Kılıçdaroğlu**, kişisel hesabı uğruna CHP'yi ters köşeye yatırdı. Ama ona üzüleceği bir haber vereyim. HDP'nin adayı **Kılıçdaroğlu** değil, **Ekrem İmamoğlu**.

MUSTAFA KEMAL'İN ASKERLERİ

Bu arada CHP grubunda gençler vardı. "Mustafa Kemal'in askerleriyiz" diye slogan attılar. Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ise o slogan üzerinden CHP'yi eleştirmiş, "Mustafa Kemal'in askeriyiz diyenlere Mustafa Kemal'in itleri diye karşılık veren HDP'nin dümen suyuna gitmeniz bizim bile ağırımıza gitti" demişti.

KÜRSÜDEN KELEPÇE ATAR MI?

Kılıçdaroğlu'nu izlerken bir süredir "şimdi kimi tehdit edecek?" duygusuna kapılıyorum. **Kemal Bey** bu hafta da boş geçmedi. "AYM kararlarına uymayanları devletin bürokrasisi içinde tutmayacağız" dedi. **Kılıçdaroğlu**, yakında kürsüden kelepçe atarsa şaşırmam. Çünkü sıra ona geldi.

SARIGÜL, GÖLGE KABİNESİ'Nİ AÇIKLIYOR

BİR insan heyecanını hiç kaybetmez mi? **Mustafa Sarigül** kaybetmiyor. Meslektaşım **Metin Özkan**'la birlikte **Mustafa Sarigül**'le sohbet ederken onu düşündüm. Partisini kurduktan sonra ağırlıklı olarak Ankara'da kalıyormuş. Ama buzullara da gitse günlük sporunu aksatmayan birisi. **Sarigül**'ün lideri olduğu Türkiye Değişim Partisi 17 Aralık'ta birinci yaş gününü kutlamaya hazırlanıyor. **Sarigül**, partisini kurdu ve seçimlere katılmaya hak kazandı. Bir yıl içinde iyi mesafe aldı. Tabii seçimlerde ne oy alır, onu bilemem.

Sarigül'e göre anketlerde yüzde 2.5 birlikte yüz bin gencin sahaya çıkacağını söylüyor. “**Yeniden dağlara taşlara 'Çare Sarigül' yazılacak, o zaman yüzde 4.5 oluruz**” diyor.

17 ARALIK'TA

Sarigül, 17 Aralık'ta Gölge Kabine'yi açıklayacak. Bunu çok önemsiyor. Çünkü Türkiye Değişim Partisi'ni siyasette farklı bir zemine yerleştirmiş. İktidarın yanlışlarını eleştiriyor ama doğrularına da doğru demekten çekinmiyor. Ama siyasi kulvardaki farkını, sadece eleştirmek olarak değil, aynı zamanda çözüm önerileri sunmak olarak gösteriyor. O nedenle çözüm önerileri getirmeyi önemsiyor. Gölge Kabine ise bu iddianın modellenmiş hali olacak.

Esfender KORKMAZ

Saray, tamamen halktan koptu!..

3 Kasım 2021 Çarşamba

1. Üç hafta önce Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye Ekonomisi Almanya ve Fransa'dan iyi demişti...

Metropol Türkiye'nin Nabızı Ekim 2021 Araştırması'nın sonuçlarına göre, halkın ortalama olarak;

- * Yüzde 80,6'sı ekonominin kötü yönetildiğini,
- * Yüzde 16,3'ünün iyi yönetildiğini düşünüyor.
- * Yüzde 3,1'i ise, 'fikrim yok' diyor.

Dahası AKP seçmenin de yüzde 61,4'ü ve MHP seçmenin de yüzde 80,7'si ekonominin kötü yönetildiğini düşünüyor.

2. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "İktidara geldiğimizde Suriyelileri kendi ülkelerine göndermek istiyoruz" demiş, AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan ise, "Bize sığınan Allah'ın kullarını biz katillerin kucağına atmayız" sözleriyle yanıt vermişti.

AKP Genel Başkan Danışmanı Yasin Aktay, konuyla ilgili Euronews'e değerlendirmelerde bulunmuş ve "Türkiye Suriyelilerle yaşamak zorunda; Suriyeliler bir gitsin ülke ekonomisi çöker" demişti.

Türkiye Enstitüsü'nün düzenlediği "Geçici Koruma Altındaki Suriyelilere" Yönelik Türkiye'deki Toplumsal Bakış Bilgi Anketi" sonuçlarına göre;

- * Suriyelilerin geldikleri ülkeye kesinlikle geri dönmesini isteyenler oranı yüzde 89,4;
- * Dönmesini istemeyenler yüzde 1,9,
- * Fark etmez diyenler yüzde 3,6 oldu.

3. Erdoğan eksi faiz ve yüksek kur istedi. Merkez Bankası da aynısını yaptı.

Yüzde 10 düzeyinde olan kronik enflasyon, yüksek kur etkisi ile yüzde 20'ye çıktı. Halkın satın alma gücü düştü. Halk yoksullaştı.

Doğalgaza, petrole ve elektriğe TÜFE üstünde zam geldi. Halk kışı nasıl geçirim diye düşünüyor.

Ülke riski arttı. İçerde döviz borcu olanlar için iflas riski arttı, dış borçlarda temerrüt riski var.

4. Muhalefet araçlar pahalı dedi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da "Şu anda bakıyorsunuz her evde araba var, kapıcısında araba var. Şu anda 2. el araba yetişmiyor zaten" ifadelerini kullanmıştı.

TÜİK verilerine göre; Türkiye'de toplam otomobil sayısı ise 13,1 milyondur. Zengin ailelerde 3-4 araba var. Bu durumda Türkiye'de en fazla beş bin ailede otomobil var. Oysaki Türkiye'de hane sayısı 19,5 milyondur.

Kaldı ki, en ucuz sıfır araba 179 bin liradır. Asgari ücretle çalışan sayısı beş milyondur. 2825 lira asgari ücretlinin bir araba alması için yemeden içmeden 60 ay, beş yıl çalışması lazım.

5. Yurtlarda yer bulamayıp parklarda yatan öğrenciler için Cumhurbaşkanı "elinize, dizinize dursun; 650 lira kredi alıyorsunuz" dedi.

Aynı gün medya da Penceresi olmayan ve içeriye tek kişilik bir yatak ile dolabın anca sığıdığı bir odanın fiyatının 900 lira olduğu açıklandı.

Bu örnekler çoğaltılabilir... Ama asıl mesele Sarayın neden halkın gerçeklerinden bu kadar uzaklaştığı meselesidir. Saray, gerçekleri bilmesine rağmen algı yaratmak için mi farklı konuşuyor? Eğer öyle ise, AKP'nin öteden beri uyguladığı bu yol artık işe yaramıyor. Çünkü sorunlar halkın yaşantısını tehdit eden boyuta ulaştı. Bilmeden yapıyorsa, gerçekten yönetim zaafiyeti oluştu demektir.

İbrahim Kahveci

Şimdi elektrik çarpacak

Önceki gün BOTAŞ kasım ayı doğal gaz tariflerini belirledi. Direkt söyleyelim: BOTAŞ doğal gaza yüzde 50 civarı zam yaptı.

Konutlarda kullandığımız gaz henüz aynı fiyat.

Ama sanayide kullanılan gaz ve elektrik üretiminde kullanılan gaz yüksek bir zam oranı ile yeniden belirlendi.

Önceki aylarda elektrik üretiminde ithal kömür pahalı hale gelmişti. Bu nedenle bazı santraller şalter indiriyordu. Geçen yıl elektrik üretiminin yüzde 20,5'ini karşılayan ithal kömür santralleri, ekim ayında yüzde 10 paya kadar düştü. Onların yerini ise doğal gaz termik santralleri almıştı.

BOTAŞ'ın büyük gaz zammı gelince, bu sefer doğal gaz santrallerinin bir kısmı şalter indirdi. Onların yerini de yeniden ithal kömür santralleri aldı.

Anadolu'nun köylerine kadar doğal gaz getirerek bütün ülkeyi ithal enerji bağımlısı haline getirdik. Ve artık gaz pahalı olacak... Bu şimdilik seçim nedeniyle vatandaşın peteğine yansıtılmıyor.

Hele bir seçim geçsin; o petek faturası en az yüzde 50 artacaktır.

Bugün peteği düşünmek yerine lambaya bakalım. Hani çok az elektrik tüketimi ile bizi aydınlatan lamba... İşte o.

Kur artışı nedeniyle ithal enerji fiyatların bize daha pahalı gelmeye başladı. Tabi buna bağlı olarak yurt içi enerji fiyatları da artış gösteriyor.

Geçen yıl 30 kuruşun altında seyreden EPIAŞ üretici elektrik fiyatları dün itibarı ile 97 kuruş da geçti.

03.11.2021

Bu fiyat konutlara satılan elektrikten daha pahalı demektir. Hatta akarsu YEKDEM bile artık art kura göre daha ucuz oldu.

Elektrik üretici fiyatına daha önce yazdığım gibi;

1- İletim parası

2- Dağıtım parası

3- Kayıp/kaçak payını ve

4- Vergileri de eklemek gerekiyor.

Dünkü EPIAŞ fiyatı meskenlere satış fiyatının bile üzerine çıkmış durumda.

Acaba bu elektrik nasıl dağıtılacak nasıl vergileri ödenecek?

Ya da en az yüzde 40-45 zammı beklemek zorundayız. Belki bugün belki de yarından da yakın...

03 Kasım 2021, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Zamlar anlatılamıyor

Uluslararası toplantılardan ve zirvelerden sonra nihayet Türkiye'nin gerçek gündemine dönüyoruz.

Bu gündemin en önemli maddesi, geniş kitlelerin geçim endişesine sürüklendiği pahalı fiyatlar.

Anlamakta zorlandığım bir durum var. Çoğulcu ve özgürlükçü demokraside hükümetlerin en önemli fonksiyonu diyalogdur, anlatmaktır.

Türkiye'de ise hepimiz haberlere bakınca Türkiye'nin bir petrol ve doğalgaz zengini olduğunu düşünmeye başladık.

Karadeniz'de bulunan yataklar bir yılı aşkın süredir halkın belleğine yerleşiyor. Ancak enerji fiyatlarına sürekli zam geliyor.

Bu zammı yapanların, Karadeniz'de bulunan enerji kaynaklarının halka ulaşmasının bir zaman alacağını anlaşılır şekilde anlatmaları gerekir.

Acaba dış pazarlara dönük bir önlem mi? Çünkü dünyayı izlediğimiz zaman, mesela Türkiye'deki benzincilerin önünde Alman arabalarının kuyruk yaptığını görüyorsunuz.

İYİ PARTİ-HDP ARKADAŞLIĞI

Türkiye'deki benzinin fiyatı, Avrupa'ya oranla düşük olabilir ancak Türkiye'deki insanların gelirinin de düşük olduğunun altını çizmek gerekir. Bu birinci sorumuz. Yani hükümet, halkı bu konuda sürekli aydınlatmalı.

İkinci konu, Cumhuriyet Halk Partisi ile İyi Parti'nin gizli gündemlerinin ne olduğunu anlamaktır.

MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli**, sanırım önümüzdeki günlerde bu konuya derinine girecek.

Ancak biliyoruz ki kendini milliyetçi olarak sunan İyi Parti'nin, HDP ve PKK ile ruh

03.11.2021

arkadaşlığı anlaşılır şey değil.

BÜYÜK PROJELER TAMAMLANIYOR

Bu arada Türkiye'nin devam eden büyük projeleri de tamamlanmaya başladı. Çanakkale Köprüsü bitmek üzere.

Galataport büyük ölçüde hizmete açıldı.

Düşünün ki sadece Galataport için harcanan para 1.7 milyar dolar.

Türkiye bütün bu işlerin üstesinden gelerek 2023 seçimlerine doğru ilerlemeye çalışıyor. Ancak şimdiden söyleyelim ki bu seçimlerin sonucu gerçekten belirsiz. Birtakım düzmece anketlerle bu sonucu şimdiden belirlemeye çalışanlar büyük hayal kırıklığına uğrayacaklar.

Sonuçta baş başayız.

03 Kasım 2021, Çarşamba

YAVUZ DONAT

Türk yatırımcılara davet

ÇOLPAN ATA

Kırgızistan... Atalarımızın coğrafyası... Tarihi **Büyük İpek Yolu**'ndaki akraba ülke... Ama en fakir iki akrabadan biri... Diğeri **Tacikistan**.

Bozuk yollar... Eski araçlar... **"Mercedes, BMW, Audi, Cadillac"** da yok değil... **"Gelir dağılımındaki dengesizliğin"** göstergesi.

Başbakan **Akylbek Caparov** dedi ki:

- **Turgut Özal'ın, Başbakan olduğu zamandaki gibiyiz... Dışa açılacağız... Türkiye, çok güçlü bir ülke... Türkiye'nin tecrübesinden yararlanmak istiyoruz. Türk iş insanlarını yatırıma davet ediyoruz.**

Türkiye... Elbette her türlü desteği verir.

Kırgızistan'a, Türk yatırımcı gelir... **"Yapacak iş çok."**

Fakat... **"Akrobamızın"** bir konu/sorunu çözmesi şart.

Güç kaybetmiş olsa da... Hâlâ... **"Bürokraside"** etkili... **"FETÖ"**...

Şahin çiftliği

Tanrı Dağı'nın eteğinde... **Issık Gölü'nün** kıyısında... Büyük bir çiftlik... Şehre (Çolpan Ata) **130 kilometre** uzaklıkta.

■ Çiftlikte, **"şahin"** yetiştiriliyor... Kırgız'a göre... **"Şahin, kuşların efendisi."**

■ Yırtıcı kuşlar avını yakalar ve... **"Canlı canlı"** yer... Şahin ise **"Avının can vermesini bekler... Sonra yer."**

■ Çiftlik... **"Yabancı sermaye"** destekli... Yabancı ortak, **"Arap dünyasından."**

- Şahinin en ucuzu 10 bin dolar... **"Bedeli 50 bin dolar olan da var."**
- Müşteriler... Körfez ülkeleri halkı... **"Arap şeyhleri."**
- Çiftlikte bir sergi var... Fotoğraflar... Rusya Devlet Başkanı **Vladimir Putin...** Yanında, **"Arap ülkesinin"** devlet başkanı... Ve şahin.
- Merak ettik... Sorduk... Anlattılar... **"Arap ülkelerinin yöneticileri şahini çok sever."**

Putin veya Batılı liderler...

Şahin alıyorlar...

Arap dünyasından gelen liderlere hediye ediyorlar."

Tanrı Dağı'nın eteği... Issık Gölü'nün etkisi... Bu bölgenin havası... **"Şahin yetiştirmek için en uygun yer imiş."**

Başbakan'la yol sohbeti

Şahin çiftliğinden şehre dönüş... Başbakan Akyıl Bek Caparov, bizi aracına davet etti...

- **Türkiye'yi iyi biliyor... İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya'yı gezmiş... Türkiye'de çok dostu var.**

- Korona öncesi torunları ile Bodrum'da tatil yapmış.

- **İki doz aşı olmuş.**
- Aşı olmamakta direnenler var... Kamu kurumlarında, aşı mecburiyeti getirmeyi düşünüyor.
- **Ülkenin derlenip toparlanmaya ihtiyacı var... Sıfırdan yeni bir şehir kurmayı planlıyorlar... Türk müteahhitleri bekliyorlar.**

Her derde deva

Akşam yemeği... **Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov...** Başbakan Akylbek Caparov... **Cemil Çiçek...** Rifat Hisarcıklıoğlu... **Erdoğan Özegen...**

"Ticaret Odası" Başkanları Selçuk Öztürk (Konya), Asilhan Arslan (Elazığ), Salim Akbaş (Sinop)... **Kırgız iki bakan...**

Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, söze, **"Ben hapisteyken"** diye başladı:

■ Bir dava arkadaşım... Kanserdi... **"Üçüncü evre."**

■ Ona dedim ki: **"Hapisten çıkınca bizim köye gidelim... Bir bitki var...**

Kurtboğan otu... Onun kökünü kaynatıp suyunu içeceksin... İyileşirsin."

■ Cezaevi günleri bitince, birlikte köye gittik... Arkadaşım, bir süre, düzenli olarak kurtboğan bitkisi kökü kaynatıp suyunu içti... **"İyileşti... Şimdi sapasağlam."**

Rifat Hisarcıklıoğlu, **"Belim ağrıyor... Bana da iyi gelir mi?"** diye araya girince...

Cumhurbaşkanı Caparov, **"Elbette"** dedi.

Hisarcıklıoğlu:

"Öyleyse... O bitki kökünden istiyorum... TOBB Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki akademisyenlere götürüyüm... İncelesinler."

Bir **"görevliye"** talimat verildi:

- **Hemen bitki kökünden getirdi.**

Alternatif tıp

Yemeğin sonuna doğru... Bir görevli... Masaya bir **"poşet"** getirdi...

Cumhurbaşkanı'nın önüne koydu.

Poşette... **"Kurtboğan otu kökü."**

Topraklı... Çamurlu.

Caparov ile Hisarcıklıoğlu, masadan kalktılar... Biz de onları

izledik... **Mutfığa geçtik.**

Cumhurbaşkanı Caparov... Eliyle... **Kökü, güzelce yıkadı, temizledi.**

Sonra... Aşçı, bitki kökünü tencereye yerleştirdi... Üzerine su döktü... Ocağın üzerine koydu...

"Kökte biriken zehri yok etmek için en az bir saat kaynatacağını" söyledi.

Biz... Yemeğe döndük.

Daha sonra... Rifat Hisarcıklıoğlu, **"kök suyu içti."**

Ertesi gün, Rifat Başkan'a takıldık:

- Su iyi geldi mi? Belinizdeki ağrı geçti mi?

Hisarcıklıoğlu, **"Şimdilik bir şey yok. Belirli süre denemek gerekiyor. Bitki kökünü Ankara'ya götüreceğim"** dedi.

- Bilim adamlarına vereceğim.

"Kovid'den korudu"

Sohbete devam... **Kovid- 19** konusu açıldı.

Cumhurbaşkanı Caparov, **"Sürekli dolaştım... Halkın arasındaydım"** dedi:

- Koronaya yakalanmadım... O bitkinin kökünden kaynattım, her gün içtim...

Beni korudu...

KayseriÇolpan Ata hattı

Dolaştık... Issık Gölü... Tanrı Dağı etekleri... Değişik yerleşim yerleri.

Akşam... Rifat Hisarcıklıoğlu, **"Annemin köyünü buldum"** dedi:

buldum" dedi: **- Kayseri'de Tavas var, burada da var...**

Annem Kayseri'nin Cırgalan köyünden... Kırgızistan'da Cırgalan köyünü gördüm.

- Gerçekten annenizin kökeni burası mı?

Hisarcıklıoğlu gülmeye başladı:

- **Bilmem ki? Bizdeki ilçe, belde, köy isimleri burada da mevcut.**

Ekmeksiz

Dillerimiz farklı... Ama anlamakta pek de sorun yaşamadık... **"Benzer sözcük"** çok. Elmaya, **"Alma"** dedikleri gibi.

Biz, **"Mide"** diyoruz... Kırgız ise **"Aç kazan."**

"Nankör... Vefasız" sözcüklerinin Kırgız dilinde karşılığı, **"Ekmeksiz."**

At eti

Kırgızistan'da bir söz var:

- **Yaşın 50'yi geçtiyse ara sıra at eti yemelisin**

Tabii, **"Yaşlı atın... Sütçü beygirinin"** eti değil... Dağda, ovada özgürce gezen, **"yılkı atının"** eti.

Kırgızistan'dan bir söz daha:

- **At nereden su içiyorsa, o sudan iç.**

Yılkı atı... **Bulanık su içmez... Seçici...** Suyun kaynağını arar... Abur cubur yemez... **Yeşilin tazesini bulur.**

At etinde... **Kolesterol yok.**

Cumhurbaşkanı Sadır Caparov'un, **"heyetimiz onuruna"** verdiği yemekte...

Masaya **"at eti"** de getirildi.

Herkesin önüne koca birer tabak... **"Elle yememiz"** önerildi.

Erdoğan Özegen...

Dostumuz... Eski **Niğde** Milletvekili... Şimdi **Kredi Garanti Fonu Yönetim Kurulu Başkanı...** Elinde tabak dolusu at eti... Fotoğraf çekmenin tam zamanı.

Kırgızistan'dan son notlar... Yarın.